

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2810/05
06.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Ljiljane Ivković-Jovanović, Slobodana Spasića, Nadežde Radević i Mihaila Rulića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih: Opštine Bor i JP "Direkcije za izgradnju" Bor, čiji je punomoćnik Ružica Tasić, zamenik Javnog pravobranioca Opštine Bor, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zaječaru Gž. 980/05 od 30.6.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 6.04.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao NEOSNOVANA revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zaječaru Gž. 980/05 od 30.6.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Boru P. 766/04 od 29.9.2004. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se obavežu tuženi da solidarno plate tužiocu na ime naknade zbog nemogućnosti korišćenja objekata koji se nalaze na kp.broj aa u MZV BB KO VV iznos od 512.247,60 dinara, od kojeg iznosa za svinjac iznos od 11.678,40 dinara, za ovčarnik iznos od 28.512,00 dinara, za kokošarnik od 9.548,00 dinara, za staru štalu sa senikom iznos od 249.760,00 dinara i za novu štalu sa senikom iznos od 212.749,60 dinara, sa zateznom kamatom, kao neosnovan. Istom presudom obavezan je tužilac da tuženima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 146.400,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Zaječaru Gž. 980/05 od 30.6.2005. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužioca i potvrđena je navedena prvostepena presuda Opštinskog suda u Boru.

Blagovremenom i dozvoljenom revizijom tužilac pobija drugostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu drugostepenu presudu u smislu člana 386. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg Zakona o parničnom postupku, revizijski sud je našao da revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. Zakona o parničnom postupku, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, niti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se ukazuje u reviziji, jer dati razlozi o odlučnim činjenicama nisu u suprotnosti sa izvedenim dokazima. Pobijana presuda nije zahvaćena bitnom povredom iz člana 354. stav 2. tačka 14. saveznog ZPP-a, jer sadrži sve što je potrebno da bi se mogla ispitati.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, pravnom prethodniku tužioca izuzeto je iz poseda neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište u korist Opštine Bor, za potrebe SIZ-a za stambeno komunalnu oblast, pravnog prethodnika tuženog JP "Direkcije za izgradnju" Bor, osim sporne parcele, rešenjem SO Bor od 13.3.1986. godine. Ovim rešenjem, po žalbi pravnog prethodnika tužioca, zamenjeno je ranije rešenje od 20.9.1985. godine kojim je istom izuzeta iz poseda i predmetna parcela kp. aa na kojoj se nalaze građevinski objekti. Utvrđeno je da ova parcela nije eksproprisana. Predmetna parcela nalazi se u kompleksu nepokretnosti na kojima je postojalo pravo svojine u korist pravnog prethodnika tužioca, a koje su uz pravičnu naknadu eksproprisane. Sporna parcela, kao što je već rečeno, nije eksproprisana već je ostala na korišćenju kod pravnog prethodnika tužioca, obzirom da je predmetno zemljište gradsko građevinsko zemljište. Na toj parceli nalaze se objekti izgrađeni isključivo za držanje stoke, čija je ukupna vrednost 512.247,60 dinara. Zbog urbanizacije okruženja korišćenje ovih objekata za stočarsku namenu nije moguće.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi primenili materijalno pravo, kada su tužbeni zahtev tužioca odbili kao neosnovan.

Na osnovu člana 24. Zakona o građevinskom zemljištu ("Službeni glasnik SR Srbije", broj 20/79 i 38/84), a u skladu sa Detaljnim urbanističkim planom stambenog naselja "Bor II" ("Službeni list Opštine", broj 11/79) izuzeto je iz poseda ranijeg korisnika gradsko građansko zemljište, osim sporne parcele broj aa koja se prema planu nalazi na građevinskoj parceli broj bbb. Naknada za izuzeto gradsko građevinsko zemljište određena je u postupku eksproprijacije u predmetu R. 820/88, u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji (objavljen u "Službenom glasniku SRS", broj 40/84 i 53/87) i na osnovu zaključenog sudskog poravnanja u tom postupku.

Prema članu 2. Zakona o eksproprijaciji, nepokretnostima, u smislu ovog zakona, smatraju se zemljišta, zgrade i

drugi građevinski objekti. Nije sporno da pravnom prethodniku tužilaca ni jednim pravnim aktom nije oduzeto pravo svojine na objektima sagrađenim za stočarsku namenu, niti je to pravo svojine u smislu člana 3. navedenog zakona, ograničeno. Naprotiv, po žalbi ranijeg vlasnika ovi objekti, sa zemljištem, ostali su u svojini i nisu izuzeti iz poseda pravnom prethodniku tužioca. Nemogućnost korišćenja objekata nastupila je na osnovu opšteg akta, pošto je ovo zemljište na kome se sporni objekti nalaze proglašeno kao gradsko građevinsko zemljište odlukom SO Bor ("Službeni list Opština", broj 11/84) i usvajanjem GUP-a Bora čuvanje stoke u Boru je zabranjeno. Proglašenjem zemljišta na kome se sporni objekti nalaze gradskim građevinskim zemljištem, to je postao deo Bora.

Prema odredbama člana 10. Zakona o eksproprijaciji, ako se prilikom eksproprijacije jednog dela nepokretnosti utvrdi da sopstvenik nema privrednog interesa da koristi preostali deo nepokretnosti, odnosno ako je zbog toga na preostalom delu nepokretnosti onemogućena ili bitno otežana njegova egzistencija, eksproprišaće se na njegov zahtev i taj deo nepokretnosti. Pravni prethodnik tužioca u postupku eksproprijacije nije tražio da mu se i ti objekti oduzmu iz poseda, u kom slučaju bi za njih imao pravo na pravičnu naknadu. On to nije činio, već je tražio da mu se sporna parcela, na kojoj se ti objekti nalaze, ostavi na korišćenje. Stoga, i po oceni revizijskog suda, neosnovano tužilac nalazi da samo proglašenje izuzetog zemljišta za gradsko građevinsko predstavlja radnju tuženih iz koje, kako se navodi, proizilazi krivica zbog nemogućnosti da se na parceli koja nije izuzeta, spornoj parceli, gaji stoka. Zabrana držanja stoke nije nastala donošenjem rešenja o eksproprijaciji kompleksa zemljišta tužiocem pravnom prethodniku. Iz svega izloženog proizilazi, da na strani tuženih ne postoji odgovornost, tj. nema pravnog osnova da se tuženi solidarno obavežu da tužiocu na ime naknade štete zbog nemogućnosti korišćenja spornih objekata isplate njihovu utvrđenu vrednost.

Nije osnovan navod u reviziji da su tuženi odgovorni za nastalu štetu jer su znali da izgradnjom naselja dela grada, ti objekti više neće moći da se koriste ni na koji način, osim kuće. U smislu Zakona o građevinskom zemljištu ("Službeni glasnik SR Srbije" broj 20/79 i 38/84), gradsko građevinsko zemljište može se odrediti u postojećim gradovima i naseljima gradskog karaktera i u naseljenim mestima koja se proglašavaju gradom ili naseljem gradskog karaktera i drugim područjima predviđenim za stambenu i drugu kompleksnu izgradnju ako je to zemljište već izgrađeno ili ako je obuhvaćeno odgovarajućim urbanističkim planom prema kome će se izgradnja u celini ili većim delom izvršiti. Zemljište u građevinskom području na kome postoji pravo svojine, sopstvenici mogu koristiti u skladu sa namenom zemljišta u određenom području, pod uslovima određenim zakonom i propisima donetim na osnovu zakona. U pogledu eksproprijacije građevinskog zemljišta na kome postoji pravo svojine, primenjuju se propisi o eksproprijaciji. Namena zemljišta je stambena izgradnja, a ne za stočarsku delatnost.

Neosnovano tužilac u svojoj reviziji navodi da su tuženi odgovorni za naknadu štete tužiocu zbog nemogućnosti tužioca da koristi sporne objekte. Nije sporno da je tužiocem pravnom prethodniku ekspropriisan kompleks imovine 1985. i 1988. godine, a u okviru koje imovine se nalazi i kp. broj aa u MZV BB KO VV, koja nije ekspropriisana, već je ostala u svojini tužioca, kao i objekti na istoj koji se sada nalaze u naselju Gradskog karaktera. Ne postoji pravni osnov odgovornosti jer tužiocu od strane tuženih ni jednim pravnim aktom nije oduzeto pravo svojine na spornim objektima, niti ograničeno pravo svojine i pravo korišćenja na navedenoj parceli. Kako predmetni objekti nisu ekspropriisani, a nije ekspropriisana ni parcela na kojoj se nalaze ti objekti, već su i objekti i parcela ostali i dalje u svojini najpre pravnog prethodnika tužioca, a potom i samog tužioca, neosnovano tužilac smatra da ima pravo na naknadu zbog nemogućnosti korišćenja predmetnih objekata za gajenje stoke.

Tužba u ovoj pravnoj stvari podneta je 14.9.2000. godine, nakon donošenja drugostepenog rešenja kojim je ukinuto delimično rešenje Opštinskog suda u Boru R. 820/88 od 18.2.1999. godine. Navedenim prvostepenim rešenjem obavezana je Opština Bor da pravnog prethodniku tužioca, u tom postupku predlagaču, plati naknadu zbog nemogućnosti korišćenja opisanih nepokretnosti u dosuđenoj visini. Po stanovištu drugostepenog suda, radi se o imovinsko-pravnom sporu, odnosno naknadi štete, a o takvom zahtevu redovni sud raspravlja i odlučuje u parničnom postupku. Zahtev za isplatu naknade zbog nemogućnosti korišćenja ovih objekata podnet je u vanparničnom postupku 11.marta 1998. godine. U smislu člana 390. stav 2.ZOO, predlog za ostvarivanje prava na naknadu zbog nemogućnosti korišćenja predmetnih objekata u vanparničnom postupku prekida zastarelost obzirom da je vanparnični sud uputio predlagača da svoje potraživanje ostvaruje u parničnom postupku. Drugostepeno rešenje predlagač je primio 6.septembra 2000. godine, a predmetnu tužbu je podneo 14.9.2000. godine, pa proizilazi da u smislu čl. 376. ZOO, tužiočevo potraživanje nije zastarelo.

Navodi u reviziji da je u vanparničnom predmetu provedeno veštačenje od strane veštaka odgovarajuće struke radi utvrđivanja vrednosti spornih objekata, bez značaja je u ovom sporu jer je delimično rešenje vanparničnog suda kojim je ta naknada utvrđena, ukinuto.

Na osnovu navedenog, primenom odredbe člana 393. ZPP-a u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg ZPP-a, revizija je kao neosnovana odbijena.

Predsednik veća-sudija,

Dragiša Slijepčević,s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

